

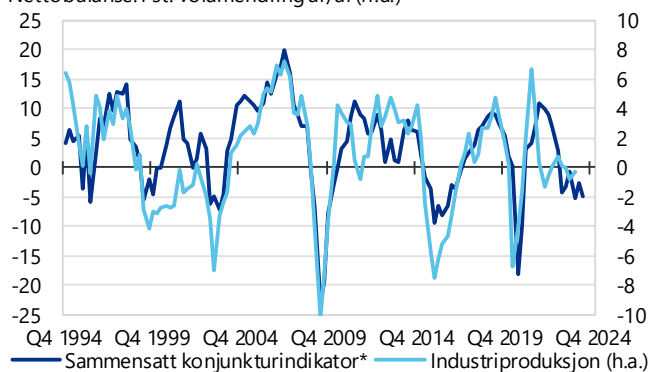
Tirsdag legger Boligprodusentenes Forening frem tall for **igangsetting og salg av nye boliger i mars**. Nyboligsalget har falt siden sommeren 2021. Salget av nye boliger de siste 12 månedene var i februar 25 prosent lavere enn tolv månedersperioden forut. Tilsvarende var igangsettingen redusert med 37 prosent sammenlignet med forrige tolv månedersperiode.

Torsdag publiserer SSB sine tall for **boligigangsetting i mars**. SSBs tall måler antall igangsettingstillatelser og avviker fra Boligprodusentenes tall som måler fysisk igangsetting, dvs. prosjekter der spaden er satt i jorda. Antall igangsettingstillatelser var i februar 21 prosent lavere enn i forutgående tolv månedersperiode. Lavt omfang av igangsettinger reduserer tilbudet av nye boliger fremover og ventes på sikt å gi økt boligprispress.

Torsdag publiseres også **konjunkturbarometeret for industri og bergverk i første kvartal**. Barometeret er en stemningsindeks for industrinæringen, og gir indikasjoner for aktivitetsutviklingen fremover. Det siste halvåret har industrien meldt om svekket ordreinngang både fra hjemmemarkedet og fra eksportmarkedet. I fjerde kvartal i fjor forventet industrien lavere ordretilgang fra hjemmemarkedet og økte eksportordre, i kommende kvartal. Dette sammenfaller godt med vår egen bedriftsundersøkelse, Næringslivets økonomibarometer, der eksportrettede bedrifter har mer positive markedsutsikter enn NHO-bedriftene samlet sett. Den samlede konjunkturindikatoren, som tar inn over seg forventninger til utvikling i ordrebeholdning, lagerbeholdning og produksjonsutvikling, var i fjerde kvartal -4,9. Konjunkturindikatoren har historisk sammenfalt med utviklingen i industriproduksjonen med to kvartalers etterslep, jf. figuren under. Det indikerer at industriproduksjonen ventelig vil svekkes fremover på kort sikt.

Industri: Konjunkturind. og produksjon

Nettobalanse. Pst. volumendring år/år (h.a.)

*Ledet to kvartaler

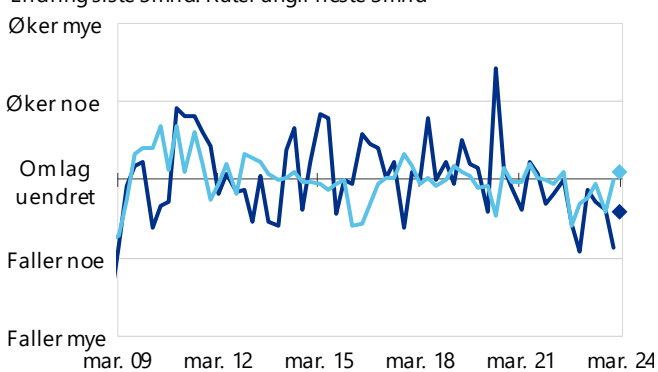
Kilde: LSEG Datastream / Statistisk sentralbyrå / NHO

Samme dag publiserer **Norges Bank utlånsundersøkelsen for første kvartal**, som er en spørreundersøkelse om bankenes kredittpraksis og deres vurdering av etterspørselen etter lån. Det skilles mellom lån til husholdninger og til ikke-finansielle foretak. I fjerde kvartal i fjor rapporterte bankene at etterspørselen etter

boliglån falt noe sammenlignet med kvartalet før, samtidig som de ventet at etterspørselen etter boliglån skulle falle ytterligere noe i første kvartal i år. Etterspørselen etter fastrentelån hadde sin største nedgang siden tredje kvartal 2017. Bruken av avdragsfrihet har økt litt i fjerde kvartal, og bankene ventet ytterligere noe økning i første kvartal. Publikums innenlandske lånegjeld økte i februar med 3,5 prosent ifølge SSB, den laveste gjeldsveksten siden 1995. I mars signaliserte sentralbanken at første rentekutt kan komme allerede i september. Dette kan isolert sett føre til økt boligetterpørsel og dermed større pågang etter nye boliglån enn bankene forutsatte i fjerde kvartal.

Etterspørsel

Endring siste 3mnd. Ruter angir neste 3mnd

— Husholdninger — Ikke-finansielle foretak

Kilde: Refinitiv Datastream / Norges Bank, Utlånsundersøkelsen / NHO

Tirsdag legger Det internasjonale valutafondet (IMF) frem rapporten **World Economic Outlook**. Hovedrapporten publiseres to ganger i året og er en omfattende analyse av utviklingen i globale økonomiske hovedstørrelser og økonomisk utvikling i IMF's 190 medlemsland. Rapporten analyserer også problemstillinger basert på aktuelle økonomiske utviklingstrekk hos medlemslandene. I delrapporten fra januar anslo IMF global aktivitetsvekst til 3,1 prosent i 2024, to tideler høyere enn anslaget fra oktober i fjor. Det henger blant annet sammen med at amerikansk økonomi viser seg mer robust enn tidligere anslått. Samtidig har aktivitetsutviklingen i eurosonen utviklet seg noe svakere enn tidligere antatt. Vi venter ikke betydelige revideringer av det globale vekstanslaget denne uken.

Eirik Ese

Kalender		Sist	Nå
Man 1100	ØMU: Industriprod., feb (m/m)	-3,2%	
Tir 0330	CHN: Boligpriser, mars (y/y)	-1,4%	
Tir 0400	CHN: BNP 24Q1 (kvt/kvt)	1%	1,4%
Tir 1000	NOR: Nybolig, mars		
Tir 1500	IMF: World Economic Outlook		
Ons 0800	UK: KPI, mars (y/y)	3,4%	3,1%
Tor 0800	NOR: Byggeareal, mars		
Tor 0800	NOR: Konjunkturbarometer for industri og bergverk 2024Q1	-4,9	
Tor 1000	NOR: Norges Bank utlånsundersøkelse 2024Q1		
Tor 1000	NOR: Norges Bank Markedsseminar 2024		

Vårens lønnsoppgjør er godt i gang, og 7. april ble det enighet i frontfagsoppgjøret om en årslønnsvekst på 5,2 prosent i 2024. Dette danner norm for de oppgjørene som følger etter. Fra et år til et annet består årslønnsveksten av overheng, sentrale tariff tillegg og anslått glidning, blant annet som følge av lokale forhandlinger. I årslønnen inngår avtalt lønn, bonus og uregelmessige tillegg som for eksempel tillegg for ubekvem arbeidstid, utkallingstillegg, skifttillegg, smusstillegg og andre tillegg som følge av arbeidets art.

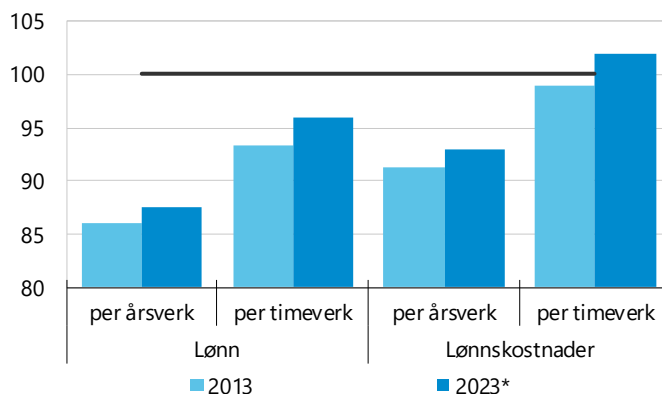
Høyere lønn øker bedriftenes kostnader. Lønnskostnadene inkluderer direkte lønnskostnader som betales av arbeidsgiver (alle lønnsutbetalinger, samt betaling for overtid og lønn under sykdom og permisjoner) og arbeidsgivers indirekte lønnskostnader (som arbeidsgiveravgift, faktiske og beregnede pensjonsutgifter). I 2023 var årslønnsveksten (dvs. de direkte lønnskostnadene) 5,2 prosent, mens lønnskostnadene per time økte med 7 prosent, dvs. 1,8 prosentpoeng mer. Ifølge Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) bidro to færre virkedager i 2023 enn i 2022 med 0,6 prosentpoeng til denne forskjellen, mens økt arbeidsgiveravgift på lønn over 750 000 kroner bidro med 0,5 prosentpoeng. De resterende 0,7 prosentpoeng av forskjellen skyldes strukturendringer. Bidraget fra sykefraværet var neglisjerbart som følge av at sykefraværet var om lag uendret fra 2022 til 2023 og at fordelingen på kort og langt sykefravær ikke ga merutslag i arbeidsgivers direkte finansiering av sykelønnsordningen.

Selv om frontfagsmodellen praktiseres ved å koordinere årslønnsveksten, var Holden III-utvalget også enige om at TBU bør synliggjøre lønnskostnadsveksten så langt det er mulig. Dette har TBU ivaretatt i vedlegg 6 i [hovedrapporten](#). Sammenligninger av årslønnsveksten i ulike sektorer får mye oppmerksomhet i lønnsoppgjørene. Ser man på den akkumulerte årslønnsveksten over perioden 2014–2023 har årslønnsveksten i industrien i NHO-området samsvart med rammen som har blitt anslått i frontfaget. For andre forhandlingsområder har lønnsveksten vært høyere enn i industrien i denne tiårsperioden.

I TBUs vedlegg 6 sammenlignes lønnen i offentlig forvaltning, målt per årsverk og per timeverk, med tilsvarende størrelser i industrien. Lønnsbegrepet er i denne sammenheng videre enn årslønnsbegrepet, da det omfatter alle lønnsutbetalinger til arbeidstaker, også naturallønn, overtid, feriepenger det året det er påløpt, sluttvederlag og opsjoner knyttet til individuelle avtaler. I fjor var lønn per årsverk i industrien 7,4 prosent høyere enn utbetalt årslønn fra lønnsstatistikken. I offentlig forvaltning var forholdet motsatt, med lønn per årsverk 12,8 prosent lavere enn utbetalt årslønn. Hovedårsaken til forskjellene mellom industrien og offentlig forvaltning er det lave nivået på naturallønn i offentlig forvaltning. Lønn per årsverk var i 2023 12,5 prosent lavere i offentlig forvaltning enn i industrien. Et årsverk i industrien består av flere arbeidstimer enn et årsverk i offentlig forvaltning. Hensyntas lavere timetall ligger lønnen per timeverk i offentlig sektor 4,1 prosent lavere enn i industrien. Avstanden har imidlertid blitt mindre siden 2013, jf. figuren under.

Lønn og lønnskostnader i offentlig forvaltning

Indeks, industri=100

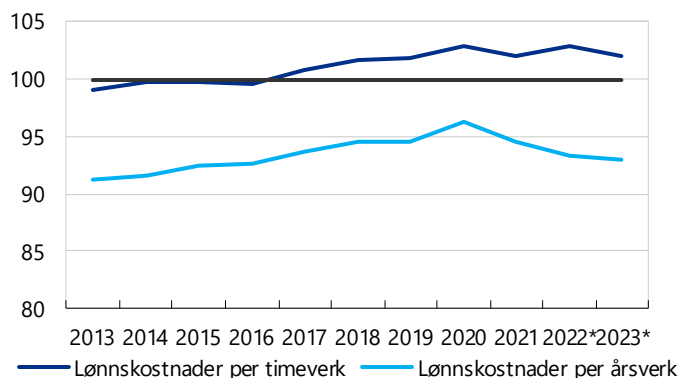

*Foreløpige tall.
Kilde: TBU, mars 2023 / NHO

Lønnskostnadene per årsverk i offentlig forvaltning var 7,0 prosent lavere enn i industrien i 2023. Også her har forskjellen avtatt over tid. Ser man imidlertid på lønnskostnader per timeverk endres dette forholdet, da offentlig forvaltning lå 2 prosent høyere enn i industrien. Dvs. at kostnaden av en time arbeidet er høyere i offentlig forvaltning enn i industrien. Bak dette ligger bl.a. at pensjonskostnadene utgjør en større del av lønnskostnadene i offentlig forvaltning enn i industrien. Mens lønn og pensjonskostnader i industrien utgjorde hhv. 80,4 og 7,7 prosent av lønnskostnadene per årsverk i 2023, var tilsvarende andeler i offentlig forvaltning 75,6 og 13,0 prosent. Samlet utgjør lønn og pensjon om lag en like stor andel av lønnskostnadene i industrien og i offentlig forvaltning.

Lønnskostnader i offentlig forvaltning

Indeks, industri=100

*Foreløpige tall.
Kilde: TBU, mars 2023 / NHO

Torill Lødemel

Område samfunnsøkonomi

E-post	Ansvar	Mobil
oystein.dorum@nho.no	Sjeføkonom	907 88 762
eirik.esen@nho.no	Norsk økonomi	416 77 620
nina.lillelien@nho.no	Energi/klima	930 23 098
torill.lodemel@nho.no	Arbeidsmarked, lønn	924 25 850
hallvard.morck@nho.no	Norsk økonomi	970 75 067
espen.skretting@nho.no	Norsk økonomi	957 81 985
victoria.sparman@nho.no	Norsk økonomi, arb.marked	924 92 461
bard.ola.tjonneland@nho.no	Internasjonal økonomi	930 22 705

[Tidligere utgaver av NHOs Ukeblikk finnes her](#)